

Ro på skridt og tale

12 demente bor på førstesalen i Apark Cen tret

HORSENS - Mens stueetagen ofte syder af liv og mennesker, der haster rundt, er stemningen en helt anden på

Stemmerne dæmpes, og skridtene bliver langsommere. Selv viceværtten sænker arbejdstempoet, når han kommer med sin vogn for at reparere noget.

Men sådan skal det også være på et demens-afsnit. De 12 beboere, der flyttede ind i januar, er alle middelsvært til svært demente.

De er sårbare over for forandringer, nye ansigter og uro. Derfor gør personalet meget for at bevare den rolige og afslappede stemning.

- Det er helt utroligt at se, hvordan folk ændrer sig. De falder til ro og får ikke alle de nederlag, de ellers har oplevet, forklarer Vivi Hoist, afdelingsleder og sygeplejerske.

Kontaktpersoner

Afdelingen er delt op i to grupper, så der er seks beboere om hver af de to fællesrum og køkkener. Hver enkelt beboer har en kontaktperson blandt personalet.

- Beboerne får lov at følge deres

egen rytme. Vi sætter ikke klokkeslet på, hvornår de f.eks. skal i bad. Hvis de ikke magter det våde den dag, må vi vente til en anden dag, fortæller Vivi Hoist.

Mange har tidligere gået og tisset lidt rundt omkring. En gulvvasse med nogle grene i kan godt minde om en busk i en dements hjerne.

- Det giver ofte nederlag, men her er det ikke noget problem for os. Vi tørrer bare op, siger Vivi Hoist.

- Ja, eller også fanger vi det i opløbet, når vi kender dem, tilføjer Else Nielsen, der er social- og sundhedsassistent.

Kogeplader uden el

Endnu kører personalet for at få fjernet det institutionspræg, som præger førstesalen. De store hvide væggen på gangene bliver langsomt fyldt op af billeder - gerne nogle, som beboerne kender.

Når nye flytter ind, får de at vide, at hvis de ikke kan få plads til alle møblerne inde på stuen, må de meget gerne lade dem stå udenfor, inde i det fælles opholdsrum eller i en niche.

Mens ldreboligerne på etagerne ovenover har to rum foruden køkkenet og badeværelset, er de dementes boliger kun på et rum foruden badeværelset.

Ældreboligloven kræver, at de har et tekøkken med to kogeplader, men el-forsyningen til dem er

slået fra. Flere pårørende har endda valgt belt at fjerne kogepladerne af frygt for, at de demente skal komme til at tænde og glemme at slukke igen.

- Bare kogepladerne bliver installeret igen, er det helt i orden. Det er beboernes egen lejlighed, nøjagtig som i enhver anden boligforening, forklarer Vivi Hoist.

Ud over husleje til boligforeningen betaler beboerne 900 kr. om måneden til en fælles husholdningskasse. Den dækker udgifter til alle måltider ud over den varme mad, der hentes nedenunder i cafeen, tøjvask, en blomst på fødselsdagen osv.

Demens-afsnittet har også en akut aflastningsplads, som bruges til urolige demente eller demente, som bliver passet af en gtefælle, der pludselig får brug for aflastning.

Skærmet af

Førstesalen er skærmet af fra resten af huset, både udefra og indefra. Der skal nøgle til elevatoren for at få den til at stoppe på etagen, og beboerne er på forskellig vis forhindret i at forlade etagen. Foran dørene er der f.eks. lavet en halvcirkel med et mørkt felt. Det er nok til, at de fleste demente holder sig tilbage og ikke søger mod dørene. Alligevel er der sat en lås på med en enkel og synlig kode for at sikre heft.

- Når vi er en skærmet enhed, er

det for at passe på de demente, som ikke magter en masse indtryk og ikke kan sortere dem. Det er ikke fordi, de demente ikke må komme ud og røre ved omgivelserne, men de reagerer ved at blive bange, nogle endda aggressive, forklarer Vivi Hoist.

Derfor har beboerne det bedst i kendte omgivelser og er mest i de to fællesrum. De fleste søger personalet, og er de i deres egen lejlighed, er det som regel, fordi en af de ansatte også er der.

Noget at lære

- Som personale skal man lære at sidde ned uden at have dårlig samvittighed. Er der to eller tre, der ferier rundt, kan afdelingen på ingen tid komme til at stå på den anden ende.

Derimod samler det hurtigt nogle beboere, hvis en af de ansatte sætter sig og snakker lidt.

Netop for at vide lidt om, hvad det er, beboerne snakker om, har de ansatte bedt de pårørende skrive deres familiemedlems livshistorie ned. Ofte taler de demente meget om deres mor og søskende, og så er det rart for personalet at kunne deltage i en samtale.